

Vore nyeste Udsendelser:

Fra Nordisk Films Kompagni

Zigøjnerprinsessen

Skuespil i 5 Akter. I Hovedrollen: Ellen Rassow.

Pigen fra Klubben

Folkofilm i 5 Akter. Instruktør: Schnedler-Sørensen
I Hovedrollen: Karen Sandberg.

For sit Lands Ære Glimrende Psilander-Film i 3 Akter.

Folkets Ven

Samfunds-Film i 5 Akter
af Ole Olsen og Sophus Michaëlis.

Iscenesat af Holger-Madsen. I Hovedrollen: Gunnar Tolnæs.

Première paa Palads-Teatret i København 6. Decbr.

Amerikanske Film:

En Mand blandt Mænd Fox-Film i 5 Akter. I Hovedrollen
Amerikas første Skuespiller William Farnum.

Kærlighedens Time Folkeskuespil i 6 Akter. I Hovedrollerne
Zena Keefe og Allan Hale.

AARHUS

^{A/S} FOTORAMA

KØBENHAVN

Palads-Teatrets store Sukces

Undervands-Øjet

Havdybets Hemmelighed

Brødrene Williamsons opsigtvækkende Under-
vands Drama er en Attraktion for ethvert Teater

Thomas Graats bedste Film

med Victor Sjøstrøm i Hovedrollen er en straa-
lende Lystspil Sukces.

Læg Mærke til Douglas Fairbanks
i vore „Triangle“ Films, der kommer i den nær-
meste Tid.

DANSK SVENSK FILMS A/S WIMMELSKAFTET 36,
KØBENHAVN K.

TELEFON: CENTRAL 6433. TELEGRAM-ADRESSE: DANAFILM.

Den bedste Føns-Film, som
endnu har været fremme

Dommens Dag „Tigeren“

Et storslaaet Skuespil i 5 Akter med
Olaf Fønss

Ved sin geniale Handling og ved sin glimrende Kunst, er denne Film en
Mærkepæl i dansk Filmindustri

Kino-Palæets sidste Sukces.

København A/S KINOGRAFEN - Bergen -

Biorama

Østerbrogade 33
København Ø.

Tlf. 7047. Telegr.-Adr.: Biorama.

Amerikanske Film

Mysteriet paa . . .
. . . Grand Hotel

2 Akter. 30 Afdelinger.

Kalem Film.

Det første Bud . . .

Kinematografisk Drama af HARRY O. HOYGT

3 Akter. 40 Afdelinger.

Kalem-Film.

Jægermesterens
. . . Datter . . .

Kinematografisk Folkeskuespil.

Udført af danske Skuespillere.

I Hovedrollerne

LILI JANSEN og HERMANN FLORENTZ.

3 Akter. 70 Afdelinger.

Filial i Norge

Biorama

Rosenkrantzgade 4
Kristiania

Vi tilbyder Dem Filmsleverance til Deres Teater, og vi garanterer Dem to fine Programmer om Ugen. Til hver eneste Film er der første Klasses Reklamemateriale, og Filmene udsendes kun i fin og eftersat Stand. Forlang Programbøger tilsendt. Vi har allerede udsendt følgende Films af Slagnummer-Klassen:

Amatørtyven: Kriminalroman i 6 Akter. Hovedrollen spilles af John Barrymore. Stor Sukces.

Den ensomme Ulv: stor 6 Akts Detektivroman med Bert Lytell i Titelrollen. Meget stor Træffer!

Fiskertøsen: Skuespil i 6 Akter med Mary Pickford i Hovedrollen. Kunstnerisk set den bedste Film i Aar.

Chaplin paa Rulleskøjter
Chaplin som Emigrant
Chaplin som Selskabsmand } Vore 3 første Chaplin Film i denne Sæson. De kan ikke faa større Latter- & Kassesukces!

Anarkistkvinden: Nutidsroman fra vore Dages Rusland. Spændende 5 Akter. Sikker Publikumsfilm!

Søstrenes Hemmelighed
Sappho, Alphonse Daudet } Begge med Pauline Frederick i Hovedrollen. Aviserne ydede disse to Films deres uforbeholdne Ros.

I Sovekupé
Sol, Sommer og Kærlighed
Kvindelig Betjening } Med en af disse 3 Mack Sennett Films paa Programmet sidst paa Ugen er De sikker paa fuldt Hus og paa Publikums bragende Bifald. Ægte amerikansk Komik!

Hans eneste Datter: smuk Roman med Marguerite Clark i Hovedrollen. 5 Akter. Prima Film.

Sydhavets Aladdin; med Japaneren Hayakawa; optaget paa Hawaji. Eventyrfilm i 5 Akter.

Aktieselskabet Film-Centralen

Telf. 13801. Jernbanegade 8. København B.

— FILMENS ADRESSER —

Udlejningsforretninger.

A/S Fotorama, Vimmelskiftet 47. Tlf. 93.
A/S Dansk svensk Films, Vimmelskiftet 36. Tlf. 6433.
A/S Kinografen, Frederiksberggade 25, (Tillige Fabrik). Tlf. 7606 og 7626
Biorama, Østerbrogade 33 (Søren Nielsen). Tlf. 7047.
A/S Skandinavisk Film Central, Jernbanegade 8. Tlf. 13801.

Filmsalg.

Scandinavien Film Agency, Kongens Nytorv 8, Tlf. 10,240.
Transatlantic Film Co. (A. E. Gee), Farvergade 2. Tlf. 11.212.
A/S de Giglio, Italia, Vestervoldgade 10. Tlf. 2858.
Oversea Film Trading Co., Raadhusplads 37^A. Tlf. 10,858.
L'Herbier, Islands Brygge 19. Gaumont. Tlf. A. mg. 1128,
Pathé frères (dansk-fransk A/S) Frederiksberg Allé 40. Tlf. 3803
M. P. Sales Agency Ltd., Blegdamsvej 128. Tlf. Øbro 2274 y.
Famous Players Lasky Corporation, Ny Østergade 7². Tlf. Byen 4913.
Films Aktieselskabet »Nordstjernen« (Repræsentanter for første tyske Filmsfabrikanter),
Studivestergade 45. Tlf. 12,767.
Skandinavisk Kino, Vestervoldgade 91, Tlf. 12,921.

Maskiner.

Pathé frères (dansk-fransk A/S), Frederiksberg Allé 40. Tlf. 3803.
Ernemann, Kinoscandia, St. Kongensgade 40, Tlf. Palæ 955 x.
Dansk Kinematograffabrik. Reparation af Maskiner. Vesterfælledvej 6. Tlf. 1636.
Telegr.-Adresse: Maskinperfect
Richter, V. Knabrostræde 10. Tlf. 12250.

Baggrunde.

A/S Jacobsens Krystalvæg (spar 33—50% Lysforbrug), Vesterbrogade 3. Tlf. 9186

Bogtrykkerier.

Emil Kristensen, Nørregade 30. Tlf. 4345.

Billetter.

Ferslew & Co., St. Kongensgade 24. Tlf. 470. Specialfabrik for Billetter, Ruller og Blokke

Tælleapparater.

Elektrisk Bureau, Nørrebrogade 148. Tlf. 4523.

Foreninger.

Biografejerforeningen for Provinsen, Formand Chr. Sørensen, Svendborg.
Biografejerforeningen for København og Omegn. Formand: Dir. C. C. Christensen,
Victoriateatret, Tlf. 10.353; træffes i Reglen Kl. 1—3, privat Nørrebrogade 34,
Tlf. Nora 1599. — Kasserer: Dir. Christensen, Vestsrbrogade 180, Tlf. Vester
4704; træffes i Reglen Kl. 4—6. — Dir. Wandahl, Sortedamsgade 11, Tlf.
Nora 2725 x. — Dir. P. Lindenberg, Ny Vestergade 21, Tlf. 13913, træffes i
Reglen Kl. 11¹/₂—1

Elektricitet.

Kino-Scandia, St. Kongensgade 40, Tlf. Palæ 955 x. Elektriske Anlæg, Modstande, Omformere

FILMEN

MEDLEMSBLAD FOR

FORENINGEN AF BIOGRAFTEATEREJERE I KØBENHAVN
OG FORENINGEN AF BIOGRAFTEATEREJERE I PROVINSEN

NR. 4

SØNDAG DEN 1. DECEMBER 1918

7. AARGANG

Film og Filmmusik i Nutid og Fremtid.

(Fortsat)

„Paladsteatret“ begyndte sin Æra med Schnedler-Petersens Orkester — og Folk var henrykte. Der var baade Forspil Mellemspil og Bagspil. — det smagte af „rigtig“ Teater, og man mødte op i Festdragt!

Den Dag, en helt igennem kunstforstandig Mand staar i Spidsen for et Filmforetagende, og en kultiveret Direktør knytter til sit Atelier en Stab af iste Rangs Repræsentanter for alle Kunstarter — da kan vi begynde at tale højt om den virkelige Konkurrence til Teater og Opera, en ideel Form for den stumme Scene, Filmens tænkte Mission. Betydelige Malere og Kunstnere bør være et i Samarbejde med Filmforfatter, Komponist og Instruktør. Alt, en Farveide, en Nuance, kan være betydeligere for Indtrykket end 1000 Ord. Den stumme Scene trænger f. Eks. endnu mere end Talescenen til en Kunstners Aand og Haand ved Kostymeringen. Ikke alene Masken, men hele Dragten bør være en Understregning af, en Illusion til Figurens Karakteristik! Hvilken blændende Virkning opnaaedes ikke stedvis i „Gurre“. Med hvilket pragtfuldt og djævelsk Skrig i Farver forberedtes ikke f. Eks. Badstuescenen gennem Fru Blads hele Apparition? — — — Tænk paa Søstrene Wiesenthal, hvis Stjerne forøvrigt allerede nu overskygges af de 3 smaa Søstre Braun,

— Fokin og Fokina — Maud Allan og mange andre. Med dem samarbejder berømte Komponister, Malere, Regissører, Billedhuggere for at skabe Idealet! Dalcroze-Skolen tager den forudkomponerede Musik, inspireres af den og omsætter Følelsen i Gracie, Rytmik og Dans. For en Fokin gælder først og fremmest det sjælelige. I Minespillet, Hovedets Stilling, Haandens Bøjning. Typens Uroriginalitet ramt i de mindste Detailler. Koreografisk Pantomime. En til yderste Raffinement og Kunst drevet Film. Lad Filmørerne lære af Dalcrozerne og Fokinerne! Lad dem lære at beherske baade deres Legems- og Ansigtstudtryk, saa Publikum faar et nogenlunde Begreb om, hvad disse skal udtrykke; maaske vi da kan blive fri for de lange Historier paa Fortæppet. Saa i Guds Navn hellere de ligesaa yndede Solo-Præstationer af et taarevædet Øje i overnaturligt Format eller en gigantisk 4de Finger, slæbende paa et mystisk Signet, saa stort som et Barnehoved, — hvis der endelig skal gaas frem i Nærkamp og med det tunge Skyts! Lad gaa! — — personlig beundrer jeg nu mere de langtrækkende Projektiler. — Filmen bør ogsaa nu været naaet til det Kulturtrin, hvor ikke den højeste Adel hovedsagelig markeres af Monocle og Uniform, og hvor det ikke tolereres, at Sønnen i en aristokratisk engelsk Familie deltager i Frokostbordet med Hænderne vekselvis i Bukselommerne, og en ellers haarfin Fader møder kjoleklædt ved Førmiddagsbryllup. Hverken den stumme Scene eller Talescenen har Lov at forvirre Publikums Begreber om god Tone. Tværtom! — En tvungen Filmskole med en overlegen Leder bør være Løsnet, saa kun Resultaterne, ikke Forstudierne fremtidig præsenteres

det betalende Publikum. Der har til alle Tider været Genier, der gjorde Springet fra Gadens Brøsten til Scenens Brædder og var berømt med det samme. Men hvor mange Genier fødes der i hvert Decennium? Naa — dem taler vi altsaa ikke om. I en Aarrække har vi maattet døje maaske talentfulde Elevers første famlende Forsøg paa at gaa og staa, deres tomme Blik og intetsigende, skønhedsforladte Bevægelser. Vi har gabet os halvt ihjel over „komiske“ Film, været ved at kvæles af Latter i højdramatiske Optrin, er gaaet rasende bort, naar det blev for groft. Overværer da et æret Auditorium Forfatterens Forstudier til hans Bog eller den udstillende Malers Søgen i Farveladen? — — —

Det er interessant at se, at en af Nutidens største og mest moderne Komponister i sine berømteste Operaer — maaske ubevidst — baserer sin Musik paa Ledsagelse af Billeder — altsaa Film — mere end paa Brugen af den menneskelige Sangstemme.

Jeg erindrer tydeligt det Ramaskrig, der fra alle tyske Operister hævdede sig, da Rich. Strauss med sin „Salome“ — men navnlig dog med „Elektra“ — egentlig kun gav Sangerne Valget mellem at forskrige sig eller drukne i Orkestrets Malstrøm. Som bekendt tænker og skriver Strauss helst for Orkester. Han føler dets Klange, lever i dets Harmonier, beruser sig i Instrumenternes Farver, taarner Motiv op paa Motiv, leger Puslespil med dem, jager gennem Fugaer, Imitationer, Kanoner, videre, videre gennem Labyrinter og Ledemotiver, jonglerer med Kontrapunkter, hvirvler Lyden af aldrig før hørte Blainstrumenter ind i det geniale Kaos, fører med alt dette sin vilde Pegasus i faste Tøjler, — standser brat ved Maalet, — svæddryppende, med Sejrens Laurbær om Panden. Men — hvem har hørt Sangerne? Var det Opera? „Ja“ svarer Strauss, „det skal jo hedde saadan! — men lad dog for alting ikke de stakkels Mennesker forskrige sig. — Det er jo saa ligegyldigt, om de høres!“ Alt, hvad der skal siges og musikalsk beskrives, lader han Orkestret om, — gennem Motiverne, gennem Instrumentationens Nuancer. Det sjælelige gives gennem Plastiken, Rytmen, Mimiken. Operafilmen være altsaa paa det bedste anbefalet. Og en Ting til: den na-

tionale Film! Hvor er det Præg, som kendetegner den danske Film, og giver den en Særstilling paa Markedet? Som bringer Bud fra alt det, der er dansk og ikke andet? Vore vidunderlige Skatte: vore Bøgeskove, vore lyse Nætter, vor Naturløse, vore Elverpiger, vort Mosebryg, vore koglende Syner og Sang. — hvorfor fæster vi ikke det paa det hvide Lærred og giver andre Nationer en Mundsmag paa den nationale Ejendom? Vel ejer vor Tid ingen Gade og ingen Hartmann, og ingen af vore Komponister sætter sig et Mindesmærke som „Konning Volmer drager afsted paa Jagt“ eller „Flyv, Fugl, flyv“, der er som undfanget af Sommernattens sitrende Dis og jublende født af Morgensolens første Straaler.

Men vi raader over fine og dygtige Musikere, smidige og udviklede Begavelse, der ejer Form og Begejstring og den Klangens Sødme, der maa til for at skildre dansk Natur i Toner. Der venter Filmen og dens Dyrkere en gylden pekuniær og kunstnerisk Fremtid, de skal kun ville deres Mission.

Henriette Kjarbye.

Operatørsagen.

Herr Redaktør.

I Anledning af en Artikel i deres ærede Blad den 15. Nov. 1918 med anførte Overskrift tillader jeg ærbødigst at anmode Dem om Optagelse af følgende Gensvar, idet det efter min Formening højlig tiltrænges, for at ikke Offentligheden som Følge af Deres (jeg formoder redaktionelle) Artikels forvrængede Sammensætning, skulle faa det Indtryk, at Operatørerne nærer „bolschevikkiske“ Tendenser, thi at Deres Artikel er baseret paa virkeligt Kendskab til Forholdene, tillader jeg mig at betvivle. De opholder Dem over, at Operatørerne nu til Nytaar, i Kraft af deres Certifikat, selv vil kunne diktere de Betingelser, de agter at arbejde paa, men De glemmer, Herr Redaktør, at det aldeles ikke er Operatørerne men Biografejerne selv, som har ønsket, at deres Operatører skulde frekventere Teknologisk Institut, hvilket selvfølgelig-

OVERSEA FILM TRADING COMP.

(fh. John Olsen & Co.)

Raadhuspladsen 37

Telefon 10858

KØBENHAVN

193 Wardour Street
London

Times Building
Broadway, New York

Repræsentant for de bedste udenlandske
Filmsfabrikker.

LIMFJORDS ØSTERS

HAR ALDRIG
VÆRET BEDRE
:: END I AAR ::

lig er til Operatørernes Bedste, men Operatørerne er saaledes uden Skyld i, at de „dummerveise“ kommer til et Certifikat, der nu, som det lader til, virker som en rød Klud paa en Tyr. At Operatørerne nu til Januar skulde finde paa at dreje paa Lønskruen, mere end Forholdene gør det nødvendigt, er der aldeles ingen Grund til at tro, og at Certifikatet skulde være den Løftestang, de benyttede sig af, heller ikke! Thi Forholdene vilde absolut være de samme, enten det var Elektrikere eller eksaminerede Operatører, der kom til Fadet.

De synes at mene, at Operatørerne ønskede Herr Grosserer Matthiesen fjernet fra Teknologisk Institut som Lærer af den Grund, at der til en Eksamen i sin Tid dumpede 4 „Kandidater“, men Haanden paa Hjertet, Herr Redaktør, hvem tror De, der har mest Fordel af, at der findes „Dumpekandidater“? Biografejerne eller Operatørerne? Uden at komme nærmere ind herpaa, skal jeg blot anføre, at det ikke var saa meget af den Grund, at vi ønskede Hr. M. fjernet, det var os om at gøre at faa en for vore Forhold upartisk Lærer, frem for alt ikke en Mand, der selv handlede med Maskiner, og det lykkedes os at formaa en absolut fremragende dygtig Mand til at paatage sig dette ikke helt Jette Arbejde, hvorfor vi er ham Tak skyldig, og der har kun, saavel fra Teknologisk Instituts Side som fra de derværende Lærer og Elever, lydt Lovord desangaaende.

At Teknologisk Institut ved sin velvillige Imødekommenthed skulde blive ugleset af den Grund, kan jeg ikke tro, naar man ser paa det med danske Brillen.

Tilslut skal jeg kun bemærke, at De skriver, at efter „Forlydende“ maa Operatørerne ikke uddanne flere Operatører, end de anser for fornuddent og derved udelukker al sund Konkurrence. Det passer ikke. Og De er temmelig sikkert gaaet paa en Vildmand, Operatørerne har aldeles ikke noget imod at oplære Operatører, men de ønsker Klubbestyrelsens Sanktion nemlig for at faa den sunde Konkurrence, og kan det kun gavne at have Klarhed over, hvad det er for Folk, der faar Tilgang til Faget, for at ikke, som det er sket før, Faget rekrutteres af

Gadens mer eller mindre degenererede, løse Eksistenser, hvilke Kolleger vi betakker os for og Biografejerne heller ikke kan være tjent med. Iøvrigt kan det kun gøre sit til at bestyrke de gode Forhold, som Operatørerne ønsker at opretholde med deres Arbejdsgivere, paa Trods af mere eller mindre hadske Artikler. For at komme tilbage til Sagen, naar der ellers ikke er noget at udsætte i ovenanførte Retning paa den paagældende Elev, og han ikke i Forvejen har en større årlig Gage, er det os en sand Fornøjelse til enhver Tid at lære Vedkommende, naar han derved kan faa en Plads, idet vi intet hellere ønsker end absolut sund Tilgang til Faget. Som Bevis for, at det virkelig forholder sig saaledes, skal jeg tillade mig at anføre følgende Eksempel: Herr Dir. Henningsen henvendte sig for en Tid siden til sin Operatør med Anmodning om, han vilde lære en ung Mand at køre hvortil han svarede, at han først skulde forelægge det for Klubbestyrelsen, men da det viste sig, at den unge „Mand“ kun var 17 Aar, vilde det jo være latterligt at lære Vedkommende at køre, da han jo ifølge Loven ikke maa køre. Jeg udtalte mig da overfor Dir. Henningsen, at den Dag, „Manden“ blev 20 Aar, skulde vi med Glæde lære ham, eventuelt hvis vi kunde skaffe Plads, mere kan man dog ikke forlange, medmindre at vi skulde gaa ud paa Gader og Stræder og hente Folk ind og lære dem at køre, og indtil Dato er der ingen, der har nægret at lære fra sig, naar det kan forenes med en ordentlig Pasning af Maskinen, og Klubbestyrelsen stiller sig aldeles ikke afvisende i noget Tilfælde, naar ellers Eleven som ovenfor skrevet udfylder de Betingelser, der er nødvendig for sund Tilgang.

Med Tak for Optagelsen.

Vilh. Wietenborg.

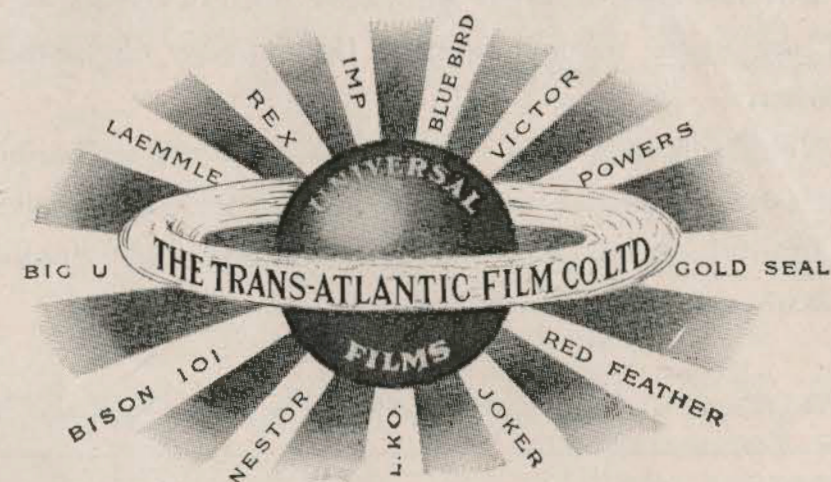
Formand for Filmsoperatørklubben.

Film og Skole.

Nationaltidende skriver

Moderne Skoler vrimler af Billeder, der bruges til det, man med en grim Germanisme kal-

THE TRANS-ATLANTIC FILM Co. A/S

Forlang ovennævnte Mærker hos
Deres Filmsudlejer, hvis De vil spille
for fuldt Hus hele Aaret. — Glem
ikke vore udmærkede Serie-Films
som er de bedste i Verden.

THE TRANS-ATLANTIC FILM CO. A/S

Telefon:
CENTRAL 11,212

DIREKTØR A. J. GEE

Farvergade 2"

Telegr.-Adr.:
TRANSCOFILM
Copenhagen

Ingeniør søges.

KINO-SCANDIA søger en yngre absolut dygtig og energisk Ingenieur med mekanisk Uddannelse og Installatørexamen.

Vedkommende maa være kendt med alle mekaniske og elektriske Apparater ved moderne Filmteknik og selvstændig kunne foretage de forefaldende Maalinger og Beregninger.

Kun absolut 1. Kraft bedes henvende sig.

der Anskuelsesundervisning, og Bøgerne er propet dermed, stundom noget overvældende. Nu holder altsaa den store Opfindelse, Filmen, sit Indtog, og det er paa sin Plads. Skolen skal jo følge med, og føle sig for og knæsatte det nye, naar rette Overvejelse har fundet Sted.

Da Biografteatrene vel var kommet ud over deres beskedne Begyndelse, strømmede Børnene til og sad med hede Blikke i det mystiske Mørke og indsugede den eventyrlige Opfindelses Frugter paa godt og ondt. Samtidig rejste de altid parate Moralister et mer eller mindre berettiget Ramaskrig, der gik ud paa, at disse Frugter var af det onde. Efterhaanden opdagedes det dog, at Sandheden laa der, at meget i Filmen var fortræffeligt, men at der paa den anden Side var Forestillinger, der ikke egnede sig for Mindreårige.

Censuren kom, og Censuren skabte den bekendte Plakatsætning, at „til denne Forestilling har Børn ikke Adgang“. Meget velmenende, men desværre meget ofte kun gaaende Biografejernes Reklame-Ærinde. Den nuværende Censor gør sit til, at denne dubiose Paategning bliver saa sjælden som mulig, idet han hellere beskærer

de indleverede Film, saa de kan ses af baade Smaa og Store.

Vi maa glæde os over de specielle Skolefilms Optræden i Forlystelseslivet — ja, det var nu nok et galt Ord, thi netop disse Billeder skal jo nok saa meget belære, som underholde. De skal være en snedig Blanding af begge Dele, og liste umærkeligt en Bunke Kundskab ind i Børnene.

Gribes det an paa rette Vis, er det et stort Plus i Undervisningen og vil mindst staa paa Højde med den Popularitet, der mellem Skoleungdommen tilfalder Udflugter til Mark og Skov, til Fodbold og Svømning. Men vi maa ikke se bort fra, at Arrangementet ikke er definitivt endnu.

Foreløbig foreligger der kun et Tilbud og det kun fra Provinsernes Biografejere, ikke fra København, selv om disse nærer Sympati for Tanken; men de siger meget rigtigt, at der først og fremmest maa fabrikeres Skolebilleder, for Tanken lader sig helt realisere.

Her er en Opgave, der bør sætte vore Skoler i Bevægelse; kun rent undtagelsesvis har de vist Forstaaelse af Filmen, mest det modsatte, og

ganske fejlagtigt troet, at de „skadelige“ Momenter kan modarbejdes bare ved at forbyde Børnene eller i det mindste advare dem mod at søge Biografscenerne. Et mærkeligt, pædagogisk Fejl-syn.

Vi har modtaget:

Hr. Redaktør!

I „Filmen“s Nr. 2 og 3 drøfter De og forskellige Indsendere Spørgsmaalet: Censor Nicolaysen og hans Forhold til en Rundskrivelse, som af Ministeriet er udsendt til en Del Biografteatre, bl. a. til det af mig ledede Teater i Køge. Jeg giver en af Indsenderne Ret i, at dette Spørgsmaal i det hele og store sikkert ikke interesserer Biografejerne, men der er derimod et andet Punkt, som jeg kunde lide blev taget op til Drøftelse i Deres ærede Blad, nemlig Biografejernes Forhold til Udlejere. Thi det er ved at udvikle sig til noget besynderligt. Jeg vil tillade mig saa kortfattet som muligt at oplyse, hvorledes jeg er kommen i Klemme.

Siden Januar 1914 har Køge Biografteater været en nogenlunde stadig Kunde hos „Fotorama“, men Udlejningsfirmaet har dog aldrig forment mig Ret til at leje Programmer andre Steder. Vi har saaledes ofte lejet Film hos Dansk-svensk, hos Kinografen, hos Biorama, ja en enkelt Gang hos Skandinavisk Films Central, hvor jeg i sin Tid fik „Carmen“. I Foraaret 1918 fik jeg en Konkurrent, og nu fik Piben snart en anden Lyd. Jeg fik at vide, at Fotorama ikke tillod en Kunde at tage Film andre Steder fra; man kunde ikke indlade sig paa kun at levere mig en Del af mine Programmer, da Fotorama forment, at den var en første Klasses Leverandør, i det mindste til et af Biografteatrene i Køge. Paa Generalforsamlingen i Aarhus søgte jeg Hr. Skaarup og anmodede ham om at ophæve denne for mig ydmygende Bestemmelse. Jeg meddelte, at jeg var bunden til at tage 4 Programmer hos en andet Selskab — en Forpligtelse, jeg

havde paataget mig, inden jeg fik en Konkurrent; men Direktoren var haard. Saafremt jeg opførte Film fra et andet Udlejningsselskab, var jeg færdig hos ham. Her gjaldt det: Alt eller intet. Da imidlertid Kravet om at se andre Film end Fotoramas bestandig voksede hos mit Publikum, henvendte jeg mig atter til Hr. Skaarup om en Overenskomst. Jeg fik følgende Svar fra Hr. Schnedler-Sørensen:

„Vi maa gøre Dem opmærksom paa, at Deres Opfattelse, at vor Stilling i Spørgsmaalet Dele-Leverancen skal være ydmygende for Dem, er fuldkommen uden Berettigelse. Vi har jo forklaret Dem, at vi, naar vi skal forpligte os til at levere 2 Gange 52 Programmer om Aaret, ogsaa maa gøre vore Indkøb derefter, selvfølgelig ogsaa maa være garanteret Aftagelsen“.

— Jeg forstaar ikke dette. Jeg har ingen Kontrakt med Fotorama og har altsaa ikke forpligtet mig til noget som helst, ligesom Fotorama ikke har nogen Forpligtelse overfor mig, ikke desto mindre har Direktøren regnet med det lille Teater i Køge, da han gjorde sine Indkøb. Hvorfor gjorde Hr. Skaarup ikke dette, da jeg ingen Konkurrent havde? Hvorfor maatte jeg den Gang tage Film, hvor jeg vilde? Fotorama vil ikke forhandle om Lejen for sine Film, de vil have fuld Bestemmelsesret over, hvad jeg maa opføre i mit Teater — hvor ofte har jeg ikke, naar jeg klagede over et Program, faaet den Besked, at man desværre ikke kunde skaffe andet — og forsøger jeg at tage Film fra andre Udlejere, rammer Bandstraalen mig! Jeg spørger d'Hrr. Biografejere, hvad bliver der egentlig tilbage for mig at raade over? Hvilken Myndighed har jeg i mit eget Teater? At udregne Filmslejen og hente Filmen paa Jernbanen, det kan jeg saamænd roligt overlade min Billetør og Kontrollør. Det kan de om fornødent gøre lige saa godt som jeg.

Jeg ved, at Provinnsforeningens Bestyrelse i Øjeblikket er optaget af et stort og betydningsfuldt Arbejde for Biografejerstanden, og jeg skulde være den sidste, der lægger vor energiske Formand Sten i Vejen i disse for Biografteatrene saa betydningsfulde Tider, hvor vigtige Spørgsmaal skal finde sin Afgørelse. Men jeg maa

for Foreningens Sammenholds Skyld alvorligt og indtrange anmode Bestyrelsen om ikke længere at skubbe denne Sag — Forholdet mellem Udlejer og Lejer — fra sig. Jeg ved, at den søges løst gruppevis af Biografejerne, men denne Udstykning af Arbejdet for vore mest vitale Interesser, kan meget let faa alvorlige Følger for Foreningen. Det forekommer mig, at Foreningen bør træde til, naar vi trues af en stormægtig Udlejer. Lad os faa et Møde om denne Sag, men udenom Filmsudlejerne. Heri Bladet kan jeg ikke sige alt, hvad jeg ved, men jeg peger endnu en Gang paa den Kendsgerning, at der allerede er dannet to Underforeninger i det sidste Aar, hver med Formaal, som Hovedforeningen burde tage sig af.

Man vil erindre, at Rundskrivelsen fra Filmsensuren indeholdt et Spørgsmaal om, hvorvidt Biografteatret var bundet ved Kontrakt til nogen Udlejer. Til dette Spørgsmaal har de fleste af Fotogramas Kunder vel svaret nej, men de kunde med Grund have tilføjet: Men min Udlejer tillader mig ikke at tage Film fra Konkurrenterne.

Køge. Biografteater.

L. Engelstoft.

CENSURLISTE.

6282. I det østlige Middelhav. Rød. Naturb. 185 m.
 6283. En Patrouillebaads Dagbog. Rød. Naturb. 212 m.
 6284. En besværlig lille Tingest. Rød. Lystsp. 353 m.
 6285. Peter Dille tager fejl af Etage. Gul. Komisk. 330 m.
 6286. Naomis Skilsmisse. Rød. Skuespil. 1218 m. Triangle.
 6287. Nannie fra Kentucky. Rød. Skuespil. 1365 m.
 6288. Fem Minutter for sent. Rød. Skuespil. 1391 m.
 6289. En kraftig Kæreste. Rød. Komisk. 220 m.
 6290. Paris under Krigen. Rød. Naturb. 193 m.
 6291. Den mishandlede Brudgom. Rød. Komisk. 288 m.
 6292. Fatty paa Keystone Atelierset. Rød. Komisk. 478 m.
 6293. Topical Journal No. 1. Rød. Naturb. 123 m.
 6294. do. Nr. 2. 175 m.
 6295. do. No. 3. 120 m.

Komplet Lager af samtlige „

ERNEMANN

Projektører, Optager-Apparater, Kopiermaskiner, Perforermaskiner og alt Tilbehør.

Største Lager af Kemikaller og Kino-Farver.

KINO-SCANDIA — ST. KONGENSGADE 40 G, 1. SAL.

ANNONCEPRISER: $\frac{1}{2}$ Side Kr. 60. $\frac{3}{4}$ Side Kr. 35. $\frac{1}{4}$ Side Kr. 20. $\frac{1}{8}$ Side Kr. 12.

ABONNEMENTSPRIS: Indland: 8 Kr. om Aaret. — Udland: 10 Kr. om Aaret. — Enkelte Numre 40 Øre.

REDAKTION OG EKSPEDITION: Krystalgade 16. Tlf. 981.

Udkommer circa den 1. og 15. i hver Maaned. — Udgivet og redigeret af Jens Locher.

Vil De være sikker paa at Deres Teater bliver det foretrukne, bør De skynde Dem at sikre Dem Film som:

Opstandelsen

6 Akter. Efter Leo Tolstoys berømte Værk.

Fem Minutter for sent

5 Akter. I Hovedrollen Mia May.

Tyranen fra Portorico

5 Akter. Fox Film med Theda Bara.

Efter Ridder Haggards verdenskendte Roman „Jess“.

Dollarbruden

Spændende Skuespil i 4 Akter. I Hovedrollen Lotty Morgan.

Nanny fra Kentucky

Amerikansk Skuespil i 5 Akter.

(Kino Palæets Aabningsprogram).

Endvidere bør ethvert Teater opføre

Dejlige Danmark

Nationalfilm i 2 Afdelinger.

$\frac{A}{S}$ KINOGRAFEN

KØBENHAVN

BERGEN

P A T H É F R È R E S

DANSK-FRANSK
AKTIESELSKAB

FREDERIKSBERG ALLE 40

KØBENHAVN V.

TELEGRAM-ADRESSE
PATHEFILMS

TELEFON:
CENTRAL 3803